

Til lovforslag nr. L 137

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser den 16. april 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner

[af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. februar 2013 og var til 1. behandling den 22. februar 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Lovforslaget blev 1. behandlet sammen med L 138.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser som denne har besvaret. 4 af udvalgets spørgsmål til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og dens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser sendte den 29. oktober 2012 dette udkast til udvalget, jf. FIV alm. del – bilag 21. Den 6. februar 2013 sendte ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget (V, DF, LA og KF) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

EU-Domstolen har afsagt dom i sag C-46/12, L. N. Konsekvensen af dommen er, at EU- og EØS-borgere, der indrejser til Danmark med det hovedformål at studere, i modsætning til den hidtidige praksis og den danske opfattelse har ret til SU, hvis de samtidig har status som arbejdstagere.

Partierne konstaterer, at dommen medfører merudgifter til SU, og tager til efterretning, at regeringen vil indarbejde

det nuværende skøn på 200 mio. kr. efter skat og tilbageløb på de kommende finanslove.

Et element i håndteringen af udfordringen er at sikre, at udbuddet af uddannelser på de danske uddannelsesinstitutioner baserer sig på det danske arbejdsmarkeds aktuelle eller kommende behov.

Partierne konstaterer med tilfredshed, at kravet til de videregående uddannelsers relevans for det danske arbejdsmarked er skærpet med det nye akkrediteringssystem. Partierne forventer, at Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil følge udviklingen i de videregående uddannelsesinstitutioners udbud og optagemønster med henblik på politisk opfølgning, hvis der viser sig at opstå en utilsigtet adfærd hos institutionerne som konsekvens af dommen. Forligskredsen vil blive orienteret som led i den årlige status.

Partierne konstaterer med tilfredshed, jf. svaret på L 137 – spørgsmål 1 og 2, at nye uddannelser skal bidrage til dækning af påviste kompetencebehov i det danske samfund, og herunder at ansøgninger om oprettelse af en engelsksproget version af en eksisterende dansksproget uddannelse tillige vil blive omfattet af prækvalifikation, og der skal således også dokumenteres et aktuelt arbejdsmarkedsbehov eller sandsynliggøres et kommende arbejdsmarkedsbehov.

Partierne vil følge udviklingen tæt i forbindelse med den årlige rapport fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser om resultater og erfaringer i forbindelse med prækvalifikation og akkrediteringsudvalgets rådgivning til ministeren. Rapporten sendes til Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Partierne konstaterer med tilfredshed, jf. svaret på spørgsmål 3, at det vil indgå i institutionsakkrediteringen, at uddannelsesinstitutionerne har en praksis, der sikrer, at såvel nye som eksisterende uddannelser afspejler samfundets behov og løbende tilpasses den samfundsmæssige udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Daniel Toft Jakobsen (S) Jesper Petersen (S) Mette Reissmann (S) Rasmus Prehn (S) fmd. Simon Kollerup (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Trine Bramsen (S) Uffe Elbæk (RV) Marlene Borst Hansen (RV) Andreas Steenberg (RV)

Jonas Dahl (SF) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Skipper (EL) Rosa Lund (EL)

Bertel Haarder (V) Kristian Jensen (V) Karen Ellemann (V) nfmd. Esben Lunde Larsen (V) Tina Nedergaard (V)

Mads Rørvig (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF)

Alex Ahrendtsen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Merete Riisager (LA) Villum Christensen (LA) Vivi Kier (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 137

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Udkast til betænkning
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 137

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om forhandlingerne om SU, hvor problemstillingen vedr. EU-dommen om vandrende arbejdstagere også har givet nye udfordringer, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan ministeren tolker formuleringen i vejledningen (bl.a. vedr. prækvalifikation) pkt. 3.3.2 om »dækning af påviste kompetencebehov«, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at alle eksisterende videregående uddannelser lever op til kravet om relevans for det danske arbejdsmarked, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
4	Spm. om muligheden for at sikre, at alle videregående uddannelser retter sig mod det danske arbejdsmarked, til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, og ministerens svar herpå
5	Spørgsmålet er taget tilbage

Bilag 2

4 af udvalgets spørgsmål til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og dennes svar herpå

Spørgsmålene og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers svar er optrykt efter ønske fra DF, V, LA og KF tilslutter sig ønsket om optryk.

Spørgsmål 1:

Hvordan vil ministeren - også i forlængelse af forhandlingerne om SU, hvor problemstillingen vedr. EU-dommen om vandrende arbejdstagere også har givet nye udfordringer - sikre, at der ved godkendelse af videregående uddannelser lægges afgørende vægt på uddannelsernes relevans for det danske arbejdsmarked?

svar:

Med lovforslaget indføres prækvalifikation af alle nye uddannelser og uddannelsesudbud, før de kan oprettes. Prækvalifikationen er netop en vurdering af, om den nye uddannelse eller det nye uddannelsesudbud er samfundsøkonomisk og uddannelsespolitisk hensigtsmæssigt og i øvrigt opfylder lovgivningsmæssige krav. Det vil herunder blive lagt til grund, at nye uddannelser skal bidrage til dækning af påviste kompetencebehov i det danske samfund, jf. svaret på spørgsmål 2.

Ansøgninger og afgørelser om prækvalifikation vil blive offentliggjort, ligesom ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser årligt vil offentliggøre en samlet rapport om resultater og erfaringer i forbindelse med prækvalifikation og udvalgets rådgivning til ministeren. Rapporten sendes til Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Spørgsmål 2:

Hvordan tolker ministeren formuleringen i vejledningen (bl.a. vedr. prækvalifikation) pkt. 3.3.2 om »dækning af påviste kompetencebehov«, og hvordan vil ministeren sikre, at der ikke godkendes uddannelser, som retter sig mod udenlandske studerende?

svar:

Institutionerne skal ved ansøgning om prækvalifikation af nye uddannelser dokumentere, at uddannelsesforslaget baserer sig på et aktuelt arbejdsmarkedsbehov, eller sandsynliggøre et kommende arbejdsmarkedsbehov. Det vil, som det også fremgår af punkt 3.2.2. i bemærkningerne til lovforslaget, blive lagt til grund, at nye uddannelser skal bidrage til dækning af påviste kompetencebehov i det danske samfund. Ved prækvalifikation skal desuden oplyses undervisningssprog på den ansøgte uddannelse. Ansøgninger om oprettelse af engelsksproget version af en eksisterende dansksproget uddannelse vil tillige blive omfattet af prækvalifikation, og der skal således også dokumenteres et aktuelt arbejdsmarkedsbehov eller sandsynliggøres et kommende arbejdsmarkedsbehov.

Spørgsmål 3:

Hvordan vil ministeren sikre, at alle eksisterende videregående uddannelser lever op til kravet om relevans for det danske arbejdsmarked?

Svar:

Det vil indgå i institutionsakkrediteringen, at uddannelsesinstitutionerne har en praksis, der sikrer, at såvel nye som eksisterende uddannelser afspejler samfundets behov og løbende tilpasses den samfundsmæssige

udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked. Der vil herunder bl.a. blive lagt vægt på, at dimittendernes beskæftigelsessituation og udviklingen på det danske arbejdsmarked løbende monitoreres, og at resultaterne herfra systematisk vurderes.

Institutionerne vil også fremover skulle have en systematisk dialog med aftagerne om uddannelsernes mål, indhold og resultater, og institutionen skal have procedurer, der sikrer relevant opfølgning på utilfredsstillende forhold.

Med lovforslaget indføres også mulighed for at iværksætte en gennemgang af uddannelser med særlige kvalitetsmæssige udfordringer, jf. svaret på spørgsmål 4.

Spørgsmål 4:

Vil ministeren i lyset af EU-Domstolens dom i sag C-46/12 L. N. og de heraf følgende drøftelser af muligheden for at sikre, at alle videregående uddannelser retter sig mod det danske arbejdsmarked, iværksætte en tværgående evaluering af hvorvidt eksisterende videregående uddannelser kan leve op til vejledningens krav om sigte på det danske arbejdsmarked?

svar:

Ingen af de eksisterende uddannelser, der er blevet akkrediteret i det nuværende system, har fået afslag på akkreditering på grund af manglende relevans for det danske arbejdsmarked. På den baggrund er det vurderingen, at der ikke er indikationer for, at der er et generelt problem med de videregående uddannelsers relevans for det danske arbejdsmarked, hvorfor jeg ikke har aktuelle planer om at iværksætte en tværgående evaluering.

Med lovforslaget indføres mulighed for at iværksætte en gennemgang af uddannelser med særlige kvalitetsmæssige udfordringer. Hvis de nyuddannede fra en uddannelse f.eks. har en særlig lav overgang til beskæftigelse ville dette kunne indikere, at uddannelsen ikke har tilstrækkelig relevans for det danske arbejdsmarked, og uddannelsen vil på dette grundlag kunne blive udtaget til gennemgang.